

Stanowisko W. Brytanji w sprawie zbrojenia

Exposé sir Johna Simona

GENEWA, 18.11. Prezydium konferencji rozbrojeniowej zebrano się specjalnie dla wystąpienia exposé sir Johna Simona o stanowisku W. Brytanji w sprawie zbrojenia.

Sr John Simon oświadczył przedewszystkiem, że nie ma zamiaru mówić o propozycjach francuskich, które wymagały dokładnego przestudowania, oraz że nie złoży żadnego projektu. Wielkiej Brytanji w tej chwili specjalnie chodzi o odnalezienie podstaw dla zatwienia sprawy równości praw. Simon spodziwiał się, że jego oświadczenie pozwoli przywrócić sytuację, w której wszyscy członkowie konferencji będą współpracowali na wypracowaniu planu rozbrojenia. Innymi słowy Simon spodziewa się, że jego propozycje, skłonią Niemców do powrotu na konferencję.

Problem równości praw strzeżąc się zdaniem Simona w czterech punktach:

- 1) traktat wersalski może być zmieniony tylko drogą układów,
- 2) intencją autorów traktatu było, że rozbrojenie Niemiec ma być wstępem do doniosłych zarządzeń w dziele ogólnego rozbrojenia,
- 3) tymczasem inne narody nie są związane zobowiązaniami rozbrojeniowymi i mogą posiadać broń zakazaną Niemcom,
- 4) Niemcy jako członek Ligi mają prawo do zasilania w niej na stopie równości.

„Jeżeli wahamy się co do treści układu, dodał Simon, to nie dlatego, byśmy mieli utrzymać Niemcy na stopie nierówności, lecz dlatego, że zadajemy sobie z niepokojem pytania, w jaki sposób mogłaby być wykrystalizowana nowa sytuacja i owa wiemy się, że mogłyby stać wynikiem niebezpieczeństwa dla spokoju Europy. Rozbrojenie wszak nie jest celem samym w sobie, lecz środkiem do celu. Ma ono przyczynić się do utrwalenia pokoju”.

Z powyższych faktów wypływa zdaniem Simona następujące warunki zatwienia problemu:

1) Wszystkie państwa europejskie winny uroczyście oświadczyć, że w żadnej okoliczności nie będą usiłowały rozwiązać jakiegos sporu, istniejącego lub przyszłego, uciekając się do użycia siły.

Simon dodał, że rząd brytyjski nie chce wykluczyć lub ograniczyć metod zmian pokojowych, bądź drogą dyplomatyczną, bądź też w drodze odwołania się do artykułu 19 paktu, lecz jego celem jest zapewnienie formalnego wyrzeczenia się użycia siły.

2) Ograniczenia zbrojeniowe Niemiec winny być wpisane do tej samej konferencji, która określi ograniczenia zbrojeń innych państw. Artykuły części paktu byłyby więc zastąpione nowymi postanowieniami.

3) Nowe ograniczenia dotyczące Niemiec miałyby ten sam czas trwania i podległyby tym samym metodom rewizji co o ograniczenia dotyczące innych państw.

4) Co się tyczy listy broni, i Niemcy i inne państwa zasady, że rodzaje broni dozwolonej innym państwom mają być dozwolone także i im. Sr John Simon podkreślił, że udział w rozstrzygnięciu broni o niszczącym działaniu, które jest niebezpiecznym dla ludzkości, może być osiągnięte przez wypracowanie przez państwa Europejskie jednolitego systemu broni.

nych jakiegos państwa w imię równości.

Rozbrojenie może nastąpić tylko etapami. Konferencja rozbrojeniowa musi utrwalić rozmiary pierwszego etapu. Pogląd rządu brytyjskiego na ten temat są następujące: w dziedzinie morskiej Niemcy winny być upoważnione do budowania okrętów typu dozwolonego innym państwom, jednakże konstrukcje niemieckie nie powinny przewyższać konstrukcji państw do zwiększenia tonażu. W dziedzinie zbrojeń lądowych rząd brytyjski jest za zniesieniem ciężkich czołgów, utrzymaniem lekkich i zniesieniem ciężkiej artylerji. W dziedzinie powietrznej rząd angielski wypowiada się za zniesieniem lotnictwa wojkowego i bombardowania powietrznego przy jednoczesnym zorganizowaniu kontroli lotnictwa cywilnego. Ponieważ realizacja tego programu następcza wielkie trudności, należy tymczasem zmniejszyć siły powietrzne głównych mocarstw do poziomu zbrojeń powietrznych W. Brytanji, następnie zmniejszyć wszystkie siły lotnicze świata, już po tej redukcji o jedną trzecią, wreszcie ograniczyć ciężar własny aparatów lotnictwa wojkowego. Rząd angielski uważa, że Niemcy powinny powstrzymać się od doganiania się lotnictwem wojkowym.

Co się tyczy rozbrojenia ilościowego, to rząd angielski uważa, że reorganizacja systemu służby wojkowej w Niemczech nie powinna doprowadzić do zwiększenia wojkowej siły agresywnej Niemiec.

Oświadczenie innych delegatów

Po przemówieniu Simona zabrał głos przewodniczący Henderson, opierając się na propozycjach francuskich i angielskich wyraził opinie, że uznanie równości praw może sta-

nowić podstawę dla dyskusowania, jak w praktyce zasada ta będzie zrealizowana, należy przedewszystkiem proklamować, że ograniczenia zbrojeń niemieckich będą zawarte w przyszłej konwencji. Udział Niemiec jest w tym celu niezbędny, to też przewodniczący ma nadzieję, że rząd niemiecki przyśle z powrotem swą delegację do GENEWY.

Delegat włoski Rosso przyłączył się do wywodów Hendersona.

Delegat francuski Massigli oświadczył, że Francja przedstawiła swe poglądy w ostatnim swem memorandum, ogranicza się więc mówca do potwierdzenia tego tekstu i pozatem przyłącza się do nadziei, wyrażonej przez przewodniczącego w konkluzji jego przemówienia.

Delegat St. Zjedn. Norman Davis oświadczył, że dominującą zagadnieniem jest kryzys gospodarczy, zmusza on do redukcji zbrojeń. Wszystkie zgłoszone projekty do tego zmierzają. Konieczna jest współpraca wszystkich państw i dla tego spodziewa się powrotu delegacji niemieckiej.

Zkolei zabrał głos delegat Polski gen. Burhardt-Bukacki, który oświadczył:

„Delegacja polska całkowicie przyłącza się do złożonych tu deklaracji, według których ważny problem równości praw powinien niebawem być przedmiotem naszych prac w bardzo ścisłej łączności z innymi problemami organizacji pokoju. Rząd polski będzie rad przyczynić się do rozwiązań, które będą brały pod uwagę słuszne interesy wszystkich państw tak, aby zapewnić pokój i współpracę międzynarodową”. Następnie złożył deklarację inni członkowie prezydium, w szczególności delegaci Belgji, ZSRR, Szwajcarii, Czechosłowacji i Austrii.

Mewa tronowa króla Jerzego V-go

LONDYN, 17.11. W mowie tronowej, wygłoszonej z okazji odroczenia parlamentu, król wyraził swe zadowolenie z przyjęcia traktu do Ligi Narodów, oraz z wyników konferencji lazańskie i konferencji w Ota-wie. Omówiłwszy stosunki handlowe z innymi krajami i wyraził swą nadzieję, że rozmowy w czasie się z przedstawicielami państw obcych, doprowadzą do układów zadawalających dla stron zainteresowanych król wyraził zadowolenie z powodu współpracy w dziedzinie ekonomicznej z dominjami oraz że, że sprawy sporne między Anglią i Irlandją nie mogły, pomimo wysiłków, dotychczas doprowadzić do porozumienia.

W dalszym ciągu swaj mowy król zaznaczył, iż dzięki zarządzeniom, mającym na celu załagodzenie kryzysu i gotowości całego imperjum do wszelkich koniecznych ofiar, udało się

Ułaskawieni

Wiosła Rada Ministrów pod przewodnictwem Mussoliniego uchwaliła torpedowanie przywrócenia prawa obywatelstwa i mającej deklaram politycznym i ekonomicznym. Liczne ułaskawienia obejmują 18 tysięcy przestępców, w tym 10 tysięcy przestępców politycznych, 5 tysięcy przestępców ekonomicznych i 3 tysięcy przestępców politycznych i ekonomicznych.

przywrócić równowagę pomiędzy dochodami i wydatkami. Przeprowadzane w ostatnich miesiącach operacje na wielką skalę uwieczniona zostały pełnym powodzeniem, zmniejszając ciężar długu narodowego. Niekorzystny bilans handlowy doznał poprawy przez wprowadzenie w życie ustawy o cłach wwozowych, które ponadto przyniosły znaczne dochody skarbu państwa i zapewniły ochronę przemysłowi brytyjskiemu.

Nowa sesja parlamentarna otwarta będzie 22. b.m.

20 generałów francuskich ma przejść do rezerwy

PARYŻ, 17.11. Według informacji „Le Journal” w ciągu roku 1933 ma przejść do rezerwy 20 generałów, wśród nich gubernator wojenny Paryża gen. Gouraud. W lotnictwie nie są przewidziane narazie żadne zmiany.

Gen. Gouraud zastąpiony będzie w Wyższej Radzie Wojennej przez gen. Georges, do której 19 go korpusu, który za tego objęcia stanowisko ogólnego inspektora wojsk pólnocno-afrykańskich na miejsce gen. Maulin.

Z Wyższej Rady Wojennej przeszedł do rezerwy w 1933 5 generałów: gen. Gouraud, gen. Claud Bourgeois, gen. Louis Baudouin, gen. Louis Baudouin, gen. Louis Baudouin.

Sprawy polskie na porządku dziennym sesji Rady Ligi Narodów

Na porządku dziennym sesji Rady Ligi Narodów, która rozpoczyna się 21 b. m. w Genewie, znajduje się kilka punktów dotyczących interesów Polski. Najważniejszy jest punkt trzeci porządku dziennego, traktujący o przeprowadzeniu reformy rolnej w Polsce, a mianowicie na Pomorzu i w Pojezierzu. Sprawa ta powstała z petycji, wysłanej do Ligi Narodów przez postów mniejszości niemieckiej do Sejmu polskiego. Grabego i Neumana, którzy skarżyli się na rzekome uposzczenie niemieckich właścicieli ziemskich w Polsce przez nierównomierne traktowanie ich przy pokonywaniu reformy rolnej. Sprawa ta była przedmiotem obrad komi-

tetu trzech i po udzieleniu przez rząd polski wyjaśnienia, że rzekome te nierówności będą usunięte, cała sprawa miała być zdjęta z porządku obrad Ligi Narodów.

Rząd niemiecki zaktywizował tę sprawę, domagając się jej rozpatrzenia przez Radę. Mimo to istnieje jeszcze możliwość, że dojdzie do porozumienia w sprawie petycji wspomnianych postów niemieckich tak, aby sprawa ta spadła z porządku dziennego Rady Ligi Narodów.

Z innych spraw, które będą rozpatrywane przez Radę Ligi interesuje Polskę kwestja nominacji Wysokiego Komisarza Ligi Nar. w Gdańsku, gdyż p. Rosting pełni te funkcje zastępczo do dnia 1 grudnia. Nominacja Nowego Wysokiego Komisarza musi być dokonana w ścisłym porozumieniu z rządem polskim.

Babilu podobni chrześcijankę

Rabin jednej z tutejszych synagog paryskich Jakob Katz, który posubił chrześcijankę i wskutek tego pozbawiony został godności kplańskiej, zwrócił się do sądu cywilnego z żądaniem, aby gmina żydowska wyplaciła mu odszkodowanie w wysokości 100.000 fr. Wyrok w tej sprawie nastąpi 20. 8. dn.

Herbalka w Belwederze

Po przerwie wakacyjnej w ub. środę odbyła się po południu pierwsza w tym sezonie herbalka na Marszałkowiej Piłsudskiej w Belwederze. Przez komnaty palacowe przewinęło się w ciągu dwóch godzin kilkaset osób ze sfer rządowych, wojskowych, parlamentarnych i dyplomatycznych. Przybyli między innymi ks. nuncjusz Marmaggi, premier Prystor, marszałek Switel ski i Raczkiewicz i ambasador Leroche.

Marszałek Piłsudski bawił wśród gości przeszło godzinę, zapoznając się z nowomianowanymi atache wojskowymi i państw obcych.

Dymisja rządu Papena

Hindenburg zaakceptował zgłoszoną rezygnację

BERLIN, 17.11. W południe rząd Papena zebrał się na naradę. Przedtem Papen prowadził konferencję z poszczególnymi ministrami.

Obrady gabinetu Rzeszy trwały 3 godziny. O godz. 17-jej kanclerz Papen przyjął do stół przez prezydenta Hindenburga, któremu złożył dymisję całego gabinetu. Dymisja została przyjęta. Rozmowa z Hindenburgiem trwała półtorej godziny.

„Odpowiedź Hitlera na prośbę Papena nadeszła dziś w południe na Wilhelmstrasse. Hitler odrzucił zaproszenie.

OFICJALNY KOMUNIKAT RZĄDU PAPENA

BERLIN, 17.11. Ogłoszony został następujący komunikat urzędowy.

Kanclerz Rzeszy złożył dziś prezydentowi Rzeszy sprawozdanie o wyniku rozmów, przeprowadzonych na zlecenie prezydenta z przywódcami stronnictw, celem doprowadzenia do możliwie szerokiej koncentracji sił narodowej. Podczas, gdy niemiecka narodowa, stronnictwo ludowe i bawarska partja ludowa oświadczyły, że wola do koncentracji, która mogłaby ułatwić pracę rządu Rzeszy, to przywódcy partji centrowej wyrazili poglądy, że biernictwo i władz obywatelski gabinet uważa, że nie odpowiada do zapewnienia brzościsłości tych cel.

Partja socjal-demokratyczna ostro odrzuciła propozycje kanclerza w sprawie nawiązania rokowań na temat współpracy w wspólnotce narodowej. Partja narodowo-socjalistyczna nadała stała zwładowienie, iż tylko pod pewnymi warunkami gotowa jest nawiązać pisemne rokowania, przyczem zgody odma-wia poparcia rządowych programów politycznego i gospodarczego.

W tej sytuacji rząd Rzeszy, który wszystkie swe siły złożył na próby, aby spełnić otrzymane w dniu 1 czerwca od prezydenta Rzeszy zlecenie, uważa, że najlepiej przysłuży się interesom kraju, składając z powrotem swój urząd w ręce prezydenta. „Rząd, nie wyrzekając się zasadniczo autorytatywnego kierownictwa państwem, postępuje zgodnie z pokreślanymi wielokrotnie przez siebie zasadami, że względy personalne nie mogą odgrywać roli w tak poważnej chwili.

Rząd pragnie dać możliwość prezydentowi, aby — jako Głowa Narodu, korzystając z najwyższego autorytetu swego urzędu, mógł skupić w pierwszym rzędzie wszystkie narodo-międzyelementy, przez co jedynym do niego sposobem będzie przeprowadzenie ogólnego

Złoty artykuł o Polsce

RARYŻ, 18.11. „Figaro” zamieszcza na pierwszej stronie anonimowy artykuł, p. t. „Zagadka warszawska”, ocenający nader krytycznie zasile na Wierzbowej zmiany. Zmienne jest, że organ Coty'ego zamieścił artykuł tak wyjątkowo złośliwy i przykre dla Polski.

Agence Diplomatique et Financière zamieszcza artykuł ten sam temat, malujący sytuację w Polsce w barwach przesadnie czarnych.

Gandhi grozi znowu głodówką

Z Bombaju donoszą, że Gandhi wyśtosował ostatnio do Kongresu Indyjskiego żądanie, aby z dniem 1.1.1933 roku dopuszczono również do słynnej świątyni w Guruwagar parjasów. Gdyby Kongres Indyjski sprzeciwił się żądaniu Gandhiego, zamierza on z dniem 1 stycznia rozpocząć długotrwałą głodówkę.

Polski Czerwony Krzyż

wyższą instytucją użyteczności publicznej

Nowe prawo o stowarzyszeniach zawiera specjalne przepisy o t. zw. stowarzyszeniach wyższej użyteczności i ustanawia tryb przyznawania stowarzyszeniom tego przywileju, a mianowicie, że następuje to w drodze rozporządzenia rady min. Ze stowarzyszeń istniejących jedynie tylko Polski Czerwony Krzyż wymieniony jest w treści ustawy w art. 60 jako uznany za stowarzyszenie wyższej użyteczności publicznej z mocy samego prawa.

Wyróżnienie Polskiego Czerwonego Krzyża daje podstawa prawną temu wyjątkowemu stanowisku, jakie ta organizacja musi mieć zapewnione dla wykonania swych zadań, zarówno w kraju jak i na terenie międzynarodowym. Przypomnieć tu należy, że Polski Czerwony Krzyż działa nawet w tym wypadku, gdy wykonanie pewnych zadań

jest niedostępne dla organów państwowych. Tak się ma np. ze sprawą opieki nad więźniami na Litwie i przeprowadzaniem wymian tych więźniów między Polską a Litwą.

Poza tem Polski Czerwony Krzyż ma do wykonania szereg zadań nałożonych nań konwencjami międzynarodowymi, np. w zakresie opieki nad rannymi, nad jeńcami, na wypadek klęsk żywiołowych i t. d.

Państwa, zarówno w interesie własnym, jak i społeczeństw, udzielają swej opieki i poparcia organizacjom Czerwonego Krzyża; ustawodawstwo polskie ujmuje tę kwestję również w sposób właściwy i celowy.

W państwach zachodniej Europy i Ameryki Czerwony Krzyż zdobył już dawno miano i charakter instytucji wyższej użyteczności.

Przed kilkunastu dniami, ściśle — 29 października r. b. donosiśmy o upiornej zbrodni w powiecie janowskim. Według ówczesnych informacji, dziesięciu bandytów, z których połowa uzbrojona była w karabiny, a połowa w rewolwery, napadła na zagrodę Wojciecha Styka we wsi Zielowice. Jego samego napastnicy ogłuszyli uderzeniem kolby, a następnie, chcąc wymusić na Stykowej wydanie ukrytych pieniędzy, dopuścili się na niego gwałtu, dla poparcia zaś swoich „zadań”, obnażyli ją i, polewając nań, przez pięć godzin podpalał ją i gasił. Nazajutrz rano pod oknami chaty Styków, znaleziono zwłoki ich sąsiada, Mateusza Widza, którego będący na człach bandyci zastrzelili, gdy nadzedł, zwabiony odgłosami gospodarki napastników i jękami Stykowej.

Załamowana potworna zbrodnia policja wszczęła energiczne śledztwo i pościg, by ująć nie byłoby, jak na dzisiejsze stosunki, wielką i okrutną bandę.

Ale z tą chwilą zaczęły wychodzić na jaw coraz bardziej rewelacyjne szczegóły, które już dziś pozwalają z całą stanowczością stwierdzić, że cały ten potworny

napad był zmyślony.

Okazało się bowiem, że Widzi i Styki, blisko ze sobą spokrewnieni, partycypowali w jakimś spadku. Jak zazwyczaj w takich wypadkach bywa, szczególnie zaś na wsi, gdy chodzi o ziemię, spadek jest kością ostry niezgodny między spadkobiercami. Ponieważ testament przewidywał, że w razie śmierci jednego ze spadkobierców, cała scheda przechodzi na drugiego, więc Styk postanowił sobie sprawę nie tyle już uprosić, ile przyspieszyć, więc zamordował Widza.

Dla upozorowania swej zbrodni sfingował napad.

Wprawdzie sam się do tego nie przyznał, ale wszystkie przesłanki i dowody są przeciw niemu. Przedewszystkiem więc, jak wykazała sekcja zwłok Widza, nie został on zastrzelony, lecz zamordowany bagnetem lub szerokim nożem. Poza tem rodzina Styka, razem z nim sa czele płacze się w swych zeznaniach, a mianowicie nie może dojść do porozumienia co do uzbrojenia bandy: gdy przedtem mówiła, że było pięć karabinów, dziś liczbę tę zredukowała do jednego.

Nie ulega wątpliwości, że ban-

dę zorganizowano, ale czy z samej tylko rodziny Styków, czy też z poza niej, narazie niewiadomo. — Oczywiście, „groźna” szajka grała rolę statystów, a więc o przypłynięciu Stykowej niema już mowy; co więcej, fakt jej zniewolenia okazuje się bardzo wątpliwym.

Wyświetliwszy tyle, policja po nitce dojdzie lada dzień do kłębka.

Z TEATRU

W dniu dzisiejszym gra świetny Zespół Teatru żargonowego z Warszawy i Ida Kamińska i Zygmunt Turkow na czele.

Bezplatna nauka baletu przy Teatrze Wielkim w Lublinie rozpoczyna się 2 dniem 21-go b. m. (poniedziałek).

Zgłoszenie przyjmuje Sekretariat od godz. 10-ej rano do 12-ej i od 18-ej do 19-ej.

czynna się kurs gotowania tanich potraw. Pięć lekcji. Od godziny 16 — 20. Opłata zł. 12. Cłonkowie korzystają z 10 proc. zniżki. Zapisy na kurs i informacje w biurze Związku — Sopotnia 8 m. 9, od g. 16 do 17-ej.

— Kuraj Sanitarne Polskiego Czerwonego Krzyża Zarząd Okręgu Lubelskiego P. C. K. komunikuje, że zapisy na Kuraj Sanitarne Sióstr Pogotowia Sanitarnego P. C. K. zostały przedłużone do dnia 1-go grudnia br.

Panie, pragnące zapisać się na kurs powyższy zechcą zgłosić się do biura P. C. K. ulica Niecała Nr. 3 — II piętro, codziennie od godz. 9 do 13.

— Odczyt. Staraniem Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet w niedzielę, dn. 20 listopada b. r. przewodnicząca Komitetu Polski przy biurze międzynarodowym do pracy kobiet p. Stanisława Eugenja Wańkiewska wygłosi w sali aktowej gimn. państw. im. Staniszczykówny odczyt pt. „Praca kobiet a bezrobocie”. Początek o godz. 16 ej. Wstęp 70 gr. dla młodzieży akademickiej — 50 gr.

— O książkach. Związek Obrony Kresów Zachodnich w Lublinie (Powiatowa 1, telef. 2-22) zwraca się za naszym pośrednictwem do mieszkańców naszego miasta a gorącą prośbą o tak skwapie składanie książek o treści beletrystycznej i naukowej, które, przeznaczone będą na „Gwiazdkę” dla dzieci i młodzieży polskiej w Niemczech.

Wszelkich informacji w tej sprawie udziela sekretariat w godz. 8 — 15 codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt.

PROGRAM RADJOWY WARSZAWY

SOBOTA 19. XI

12.10 Płyty gramofonowe. 13.15 Poranek szkolny ze Lwowa. 13.50 Wiadomości wojtkowe i strzelanie. 14.00 Transmisja ze Lwowa. 14.45 „Ily”. gramofonowe. 16.45 „Sufian. Zeromski”. 17.00 Transmisja z Warszawy. 17.15 Komuni. Centr. BUREAU. 17.45 Odczyt aktualny. 18.00 Muzyka taneczna. 19.00 „Książka rolnicza”. 19.30 Na widnokręgu. 19.45 Przemysł Dalekiej Rodziny. 20.00 Koncert kompozytorski. 20.45 Wiadomości sportowe. 21.15 Muzyka „Mika”. 21.35 Koncert Chopinowski. 21.45 Palenisko E. Hamański doświadcza”. 22.00 Muzyka taneczna. W przerwie od 22.30-23.15 wiadomości a także dla „Mikę”. 23.15 Koncert. 23.45 Polka. 24.00 Na Wzrost Młodzieńców.

NIEDZIELA 20. XI

10.00 Transmisja z Warszawy. 10.15 Poranek z Warszawy. 10.45 Wiadomości wojtkowe i strzelanie. 11.00 Transmisja z Warszawy. 11.45 „Ily”. gramofonowe. 12.45 „Sufian. Zeromski”. 13.00 Transmisja z Warszawy. 13.15 Komuni. Centr. BUREAU. 13.45 Odczyt aktualny. 14.00 Muzyka taneczna. 15.00 „Książka rolnicza”. 15.30 Na widnokręgu. 15.45 Przemysł Dalekiej Rodziny. 16.00 Koncert kompozytorski. 16.45 Wiadomości sportowe. 17.15 Muzyka „Mika”. 17.35 Koncert Chopinowski. 17.45 Palenisko E. Hamański doświadcza”. 18.00 Muzyka taneczna. W przerwie od 18.30-19.15 wiadomości a także dla „Mikę”. 19.15 Koncert. 19.45 Polka. 20.00 Na Wzrost Młodzieńców.

Przepisy o ruchu autobusów na drogach publicznych

Ukazało się rozporządzenie ministrów komunikacji i spraw wewnętrznych, określające przepisy o ruchu autobusów na drogach publicznych.

Nadwozie autobusu musi być szczelnie zamknięte. Wysokość wnętrza wynosić ma co najmniej półtora metra nad miejscami siedzącymi, a co najmniej 1 metr 80 cm. nad miejscami stojącymi. Siedzenia dla podróżnych muszą być co najmniej 45 cm. szerokie i głębokie, a odległość między nimi ma wynosić co najmniej 25 cm., jeśli posiadają pod sobą wolną przestrzeń i co najmniej 40 cm., jeśli tej przestrzeni niema. Przejście wewnętrzne wzdłuż autobusu musi być co najmniej 30 cm. szerokie, niejeść przy kółkach powinno być oddzielone od wnętrza i posiadać osobne wyjście. Wnętrze autobusu, przeznaczone dla podróżnych posiadać musi co najmniej dwa drzwi — wejściowe i wyjściowe, o szerokości 60 cm. Jedne z tych drzwi muszą się znajdować z prawej strony autobusu. Miejsca stojące w autobusie muszą się znajdować na specjalnych pomostach i być zaopatrzone w trzymadła lub poręcze.

Pozatem autobus musi być m. in. wyposażony w miernik szybkości i licznik kilometrów, w szyby przednią przed kierownicą, w dwa wskaźniki kierunku, oświetlenie w nocy i łatwo widzialne z tyłu autobusu, samoczynną wycieraczkę szyby przed kierownicą w dwie gałki, z których jedna musi się znajdować wewnątrz autobusu, co najmniej dwa zapasowe koła, w komplet narzędzi i części zapasowych, w stopnie przed

każdymi drzwiami, któreby umożliwiała podróżnym wygodne wsiadanie i wysiadanie z autobusu, w elektryczne urządzenie oświetleniowe, w urządzenie ogrzewające podczas chłódów, w odpowiednią ilość okien, które muszą być zaopatrzone w zastony, lub rolety, w wentylatory, w urządzenia alarmowe, w apteczkę doraźnej pomocy, oraz w napisy, wskazujące ilość miejsc siedzących i stojących, jak również w czytelną napis u góry z przodu nadwozia, oświetlany w nocy, z nazwami krańcowych punktów linii autobusu.

Nowe przepisy wewały w życie 15 b. m.

Kontrola nad dłużnikami ze strony instytucji kredytowych

Instytucje kredytowe w rozmaitych stronach kraju postanowiły nawiązać ściślejszy kontakt ze sobą dla zorganizowania kontroli nad dłużnikami.

Chodzi mianowicie o to, że brak tego rodzaju kontroli pozostawia niektórym dłużnikom korzyść z kredytów przekraczających ich zdolność płatniczą.

Iniejatywę w tym kierunku podjęto w powiecie opatowskim, gdzie instytucje finansowe z sobą wiazały się do udzielenia sobie wzajemnych informacji o stanie zadłużenia poszczególnych klientów. Ogólnopolski związek komunalnych kas oszczędności poprzedził tę akcję, która obejmie co najmniej dziesięć powiatów.

Zjazd inspektorów P. C. K.

W dniu 19 i 20 b. m. odbędzie się w Warszawie zjazd inspektorów Polskiego Czerwonego Krzyża. Zjazd poświęcony będzie omówieniu szeregu bieżących spraw finansowo-gospodarczych Czerwonego Krzyża, jak technika rachunkowa, wykonanie programu prac w zakresie pogotowia sanitarnego na wypadek klęsk żywiołowych, opłaty na rzecz P. C. K. i t. d. Ponadto zjazd zajmie się opracowaniem nowych metod przygotowywania oraz opisywania spraw odczynnych członków Czerwonego Krzyża. Wskazywać będą na to, że w tym celu należy dołożyć wszelkich starań, aby w przyszłości odczyn był bardziej efektywny.

Komornik Modzelewski skazany na 6 miesięcy aresztu

W wyniku trzydniowej rozprawy prowadzonej w lutejszym Sądzie Okręgowym przeciwko b. komornikowi Antoniemu Modzelewskiemu z Lublina zapadł wczoraj w południe wyrok uznający oskarżonego winnym zarzu-

canego mu przestępstwa i skazujący go na 6 miesięcy aresztu. Na zasadzie amnestji kara ta została umorzona.

Skazany zapowiedział wniesienie skargi apelacyjnej.

REPERTUAR WIDOWISKOWY

TEATR WIELKI: Występy trupy żyd. KINO „CORSO”: „Kongres Tanczy”. KINO „PALACE”: „Erolikon”. KINO „STYLLOWY”: „Paszcza”. KINO „ADRJA”: „Trader Horn”. KINO „GWIAZDA”: „Na Sybir”. KINO „VENUS”: „Tejmanica starego rodu”.

KRONIKA

— **Odnaczenie.** Za wyjątkowo gorliwą i owocną pracę w służbie państwowej, została odznaczona srebrnym krzyżem załugi p. Adela Quiriniówna, sekretarka w urzędzie wojewódzkim w Lublinie.

— **Konferencja.** Dyrekcja gimnazjum H. Czarnieckiej ze wiadomiam, że konferencja wywiadowa dla rodziców odbędzie się w niedzielę, dn. 20 b. m. o godz. 11-ej rano w gmachu gimnazjum.

— **Konferencja wychowawcza z rodzicami.** W niedzielę, dnia 20 b. m. od godz. 11.30 do 13.30 odbędzie się w gimnazjum „Szkoła Lubelska” konferencja z rodzicami i opiekunami i sprawie postępow w nauce i zachowaniu się uczniów.

— **Konferencja rodzicielska.** Dyrekcja państwowego gimnazjum im. Staniszczykówny w Lublinie podaje do wiadomości rodziców, że w niedzielę, dnia 20 b. m. o godz. 11-ej odbędzie się konferencja rodzicielska w gmachu gimnazjum.

— **Tydzień Akademicki 1932.** (24 i 19 b. m. w sali akademickiej) będą udział w capotajkach Złoty na Uniwersytecie 24.10.32. 19.11.32. 20.11.32. 21.11.32. 22.11.32. 23.11.32. 24.11.32. 25.11.32. 26.11.32. 27.11.32. 28.11.32. 29.11.32. 30.11.32. 1.12.32. 2.12.32. 3.12.32. 4.12.32. 5.12.32. 6.12.32. 7.12.32. 8.12.32. 9.12.32. 10.12.32. 11.12.32. 12.12.32. 13.12.32. 14.12.32. 15.12.32. 16.12.32. 17.12.32. 18.12.32. 19.12.32. 20.12.32. 21.12.32. 22.12.32. 23.12.32. 24.12.32. 25.12.32. 26.12.32. 27.12.32. 28.12.32. 29.12.32. 30.12.32. 31.12.32. 1.1.33. 2.1.33. 3.1.33. 4.1.33. 5.1.33. 6.1.33. 7.1.33. 8.1.33. 9.1.33. 10.1.33. 11.1.33. 12.1.33. 13.1.33. 14.1.33. 15.1.33. 16.1.33. 17.1.33. 18.1.33. 19.1.33. 20.1.33. 21.1.33. 22.1.33. 23.1.33. 24.1.33. 25.1.33. 26.1.33. 27.1.33. 28.1.33. 29.1.33. 30.1.33. 31.1.33. 1.2.33. 2.2.33. 3.2.33. 4.2.33. 5.2.33. 6.2.33. 7.2.33. 8.2.33. 9.2.33. 10.2.33. 11.2.33. 12.2.33. 13.2.33. 14.2.33. 15.2.33. 16.2.33. 17.2.33. 18.2.33. 19.2.33. 20.2.33. 21.2.33. 22.2.33. 23.2.33. 24.2.33. 25.2.33. 26.2.33. 27.2.33. 28.2.33. 29.2.33. 30.2.33. 31.2.33. 1.3.33. 2.3.33. 3.3.33. 4.3.33. 5.3.33. 6.3.33. 7.3.33. 8.3.33. 9.3.33. 10.3.33. 11.3.33. 12.3.33. 13.3.33. 14.3.33. 15.3.33. 16.3.33. 17.3.33. 18.3.33. 19.3.33. 20.3.33. 21.3.33. 22.3.33. 23.3.33. 24.3.33. 25.3.33. 26.3.33. 27.3.33. 28.3.33. 29.3.33. 30.3.33. 31.3.33. 1.4.33. 2.4.33. 3.4.33. 4.4.33. 5.4.33. 6.4.33. 7.4.33. 8.4.33. 9.4.33. 10.4.33. 11.4.33. 12.4.33. 13.4.33. 14.4.33. 15.4.33. 16.4.33. 17.4.33. 18.4.33. 19.4.33. 20.4.33. 21.4.33. 22.4.33. 23.4.33. 24.4.33. 25.4.33. 26.4.33. 27.4.33. 28.4.33. 29.4.33. 30.4.33. 31.4.33. 1.5.33. 2.5.33. 3.5.33. 4.5.33. 5.5.33. 6.5.33. 7.5.33. 8.5.33. 9.5.33. 10.5.33. 11.5.33. 12.5.33. 13.5.33. 14.5.33. 15.5.33. 16.5.33. 17.5.33. 18.5.33. 19.5.33. 20.5.33. 21.5.33. 22.5.33. 23.5.33. 24.5.33. 25.5.33. 26.5.33. 27.5.33. 28.5.33. 29.5.33. 30.5.33. 31.5.33. 1.6.33. 2.6.33. 3.6.33. 4.6.33. 5.6.33. 6.6.33. 7.6.33. 8.6.33. 9.6.33. 10.6.33. 11.6.33. 12.6.33. 13.6.33. 14.6.33. 15.6.33. 16.6.33. 17.6.33. 18.6.33. 19.6.33. 20.6.33. 21.6.33. 22.6.33. 23.6.33. 24.6.33. 25.6.33. 26.6.33. 27.6.33. 28.6.33. 29.6.33. 30.6.33. 31.6.33. 1.7.33. 2.7.33. 3.7.33. 4.7.33. 5.7.33. 6.7.33. 7.7.33. 8.7.33. 9.7.33. 10.7.33. 11.7.33. 12.7.33. 13.7.33. 14.7.33. 15.7.33. 16.7.33. 17.7.33. 18.7.33. 19.7.33. 20.7.33. 21.7.33. 22.7.33. 23.7.33. 24.7.33. 25.7.33. 26.7.33. 27.7.33. 28.7.33. 29.7.33. 30.7.33. 31.7.33. 1.8.33. 2.8.33. 3.8.33. 4.8.33. 5.8.33. 6.8.33. 7.8.33. 8.8.33. 9.8.33. 10.8.33. 11.8.33. 12.8.33. 13.8.33. 14.8.33. 15.8.33. 16.8.33. 17.8.33. 18.8.33. 19.8.33. 20.8.33. 21.8.33. 22.8.33. 23.8.33. 24.8.33. 25.8.33. 26.8.33. 27.8.33. 28.8.33. 29.8.33. 30.8.33. 31.8.33. 1.9.33. 2.9.33. 3.9.33. 4.9.33. 5.9.33. 6.9.33. 7.9.33. 8.9.33. 9.9.33. 10.9.33. 11.9.33. 12.9.33. 13.9.33. 14.9.33. 15.9.33. 16.9.33. 17.9.33. 18.9.33. 19.9.33. 20.9.33. 21.9.33. 22.9.33. 23.9.33. 24.9.33. 25.9.33. 26.9.33. 27.9.33. 28.9.33. 29.9.33. 30.9.33. 31.9.33. 1.10.33. 2.10.33. 3.10.33. 4.10.33. 5.10.33. 6.10.33. 7.10.33. 8.10.33. 9.10.33. 10.10.33. 11.10.33. 12.10.33. 13.10.33. 14.10.33. 15.10.33. 16.10.33. 17.10.33. 18.10.33. 19.10.33. 20.10.33. 21.10.33. 22.10.33. 23.10.33. 24.10.33. 25.10.33. 26.10.33. 27.10.33. 28.10.33. 29.10.33. 30.10.33. 31.10.33. 1.11.33. 2.11.33. 3.11.33. 4.11.33. 5.11.33. 6.11.33. 7.11.33. 8.11.33. 9.11.33. 10.11.33. 11.11.33. 12.11.33. 13.11.33. 14.11.33. 15.11.33. 16.11.33. 17.11.33. 18.11.33. 19.11.33. 20.11.33. 21.11.33. 22.11.33. 23.11.33. 24.11.33. 25.11.33. 26.11.33. 27.11.33. 28.11.33. 29.11.33. 30.11.33. 31.11.33. 1.12.33. 2.12.33. 3.12.33. 4.12.33. 5.12.33. 6.12.33. 7.12.33. 8.12.33. 9.12.33. 10.12.33. 11.12.33. 12.12.33. 13.12.33. 14.12.33. 15.12.33. 16.12.33. 17.12.33. 18.12.33. 19.12.33. 20.12.33. 21.12.33. 22.12.33. 23.12.33. 24.12.33. 25.12.33. 26.12.33. 27.12.33. 28.12.33. 29.12.33. 30.12.33. 31.12.33. 1.1.34. 2.1.34. 3.1.34. 4.1.34. 5.1.34. 6.1.34. 7.1.34. 8.1.34. 9.1.34. 10.1.34. 11.1.34. 12.1.34. 13.1.34. 14.1.34. 15.1.34. 16.1.34. 17.1.34. 18.1.34. 19.1.34. 20.1.34. 21.1.34. 22.1.34. 23.1.34. 24.1.34. 25.1.34. 26.1.34. 27.1.34. 28.1.34. 29.1.34. 30.1.34. 31.1.34. 1.2.34. 2.2.34. 3.2.34. 4.2.34. 5.2.34. 6.2.34. 7.2.34. 8.2.34. 9.2.34. 10.2.34. 11.2.34. 12.2.34. 13.2.34. 14.2.34. 15.2.34. 16.2.34. 17.2.34. 18.2.34. 19.2.34. 20.2.34. 21.2.34. 22.2.34. 23.2.34. 24.2.34. 25.2.34. 26.2.34. 27.2.34. 28.2.34. 29.2.34. 30.2.34. 31.2.34. 1.3.34. 2.3.34. 3.3.34. 4.3.34. 5.3.34. 6.3.34. 7.3.34. 8.3.34. 9.3.34. 10.3.34. 11.3.34. 12.3.34. 13.3.34. 14.3.34. 15.3.34. 16.3.34. 17.3.34. 18.3.34. 19.3.34. 20.3.34. 21.3.34. 22.3.34. 23.3.34. 24.3.34. 25.3.34. 26.3.34. 27.3.34. 28.3.34. 29.3.34. 30.3.34. 31.3.34. 1.4.34. 2.4.34. 3.4.34. 4.4.34. 5.4.34. 6.4.34. 7.4.34. 8.4.34. 9.4.34. 10.4.34. 11.4.34. 12.4.34. 13.4.34. 14.4.34. 15.4.34. 16.4.34. 17.4.34. 18.4.34. 19.4.34. 20.4.34. 21.4.34. 22.4.34. 23.4.34. 24.4.34. 25.4.34. 26.4.34. 27.4.34. 28.4.34. 29.4.34. 30.4.34. 31.4.34. 1.5.34. 2.5.34. 3.5.34. 4.5.34. 5.5.34. 6.5.34. 7.5.34. 8.5.34. 9.5.34. 10.5.34. 11.5.34. 12.5.34. 13.5.34. 14.5.34. 15.5.34. 16.5.34. 17.5.34. 18.5.34. 19.5.34. 20.5.34. 21.5.34. 22.5.34. 23.5.34. 24.5.34. 25.5.34. 26.5.34. 27.5.34. 28.5.34. 29.5.34. 30.5.34. 31.5.34. 1.6.34. 2.6.34. 3.6.34. 4.6.34. 5.6.34. 6.6.34. 7.6.34. 8.6.34. 9.6.34. 10.6.34. 11.6.34. 12.6.34. 13.6.34. 14.6.34. 15.6.34. 16.6.34. 17.6.34. 18.6.34. 19.6.34. 20.6.34. 21.6.34. 22.6.34. 23.6.34. 24.6.34. 25.6.34. 26.6.34. 27.6.34. 28.6.34. 29.6.34. 30.6.34. 31.6.34. 1.7.34. 2.7.34. 3.7.34. 4.7.34. 5.7.34. 6.7.34. 7.7.34. 8.7.34. 9.7.34. 10.7.34. 11.7.34. 12.7.34. 13.7.34. 14.7.34. 15.7.34. 16.7.34. 17.7.34. 18.7.34. 19.7.34. 20.7.34. 21.7.34. 22.7.34. 23.7.34. 24.7.34. 25.7.34. 26.7.34. 27.7.34. 28.7.34. 29.7.34. 30.7.34. 31.7.34. 1.8.34. 2.8.34. 3.8.34. 4.8.34. 5.8.34. 6.8.34. 7.8.34. 8.8.34. 9.8.34. 10.8.34. 11.8.34. 12.8.34. 13.8.34. 14.8.34. 15.8.34. 16.8.34. 17.8.34. 18.8.34. 19.8.34. 20.8.34. 21.8.34. 22.8.34. 23.8.34. 24.8.34. 25.8.34. 26.8.34. 27.8.34. 28.8.34. 29.8.34. 30.8.34. 31.8.34. 1.9.34. 2.9.34. 3.9.34. 4.9.34. 5.9.34. 6.9.34. 7.9.34. 8.9.34. 9.9.34. 10.9.34. 11.9.34. 12.9.34. 13.9.34. 14.9.34. 15.9.34. 16.9.34. 17.9.34. 18.9.34. 19.9.34. 20.9.34. 21.9.34. 22.9.34. 23.9.34. 24.9.34. 25.9.34. 26.9.34. 27.9.34. 28.9.34. 29.9.34. 30.9.34. 31.9.34. 1.10.34. 2.10.34. 3.10.34. 4.10.34. 5.10.34. 6.10.34. 7.10.34. 8.10.34. 9.10.34. 10.10.34. 11.10.34. 12.10.34. 13.10.34. 14.10.34. 15.10.34. 16.10.34. 17.10.34. 18.10.34. 19.10.34. 20.10.34. 21.10.34. 22.10.34. 23.10.34. 24.10.34. 25.10.34. 26.10.34. 27.10.34. 28.10.34. 29.10.34. 30.10.34. 31.10.34. 1.11.34. 2.11.34. 3.11.34. 4.11.34. 5.11.34. 6.11.34. 7.11.34. 8.11.34. 9.11.34. 10.11.34. 11.11.34. 12.

Fantastyczny projekt niemiecki

Nieustanne próby odkrycia nowego źródła energii, któreby mogło zastąpić węgiel i naftę, a jednocześnie było tańszym i obfitszym — są zjawiskiem nie małym codziannym w ciągu ostatnich dziesięcioleci. Odbieramy centralne wodne, zamieniające energię rzek i wodospadów w energię elektryczną, zawładnęła jej swój rozwój tym właśnie w silnikom nowszej techniki.

Przy centralach wodnych szczególnie urządzenia magazynują nadmiar zdobytej energii elektrycznej w ten sposób, że porusza na wielkie pompy, pedząc wodę z nizin do wysoko położonych zbiorników, stąd w razie zwiększonego zapotrzebowania energii elektrycznej — puszczają ją w dół, by siłą spadku poruszały turbiny generatorów elektrycznych.

Ale ponieważ w omawianych centralach wodnych ulokowane przeważnie kolosalne kapitały, miało to ten skutek, iż energia elektryczna dostarczana przez wodę rzekomo za darmo, kalkuluje się nieraz drożej, niż energia, wydobywana przy pomocy węgla w elektrowniach ciepłych.

Zaczęto więc szukać nowych źródeł energii, dających się łatwiej eksploatować i niewymagających tak wielkich wkładów kapitałowych. Tak więc francuski inżynier Claude postanowił wykonać różnicę temperatury wody morskiej na różnych głębokościach, celem wytworzenia energii elektrycznej, lecz próby — jak dotąd przynajmniej — zawiodły. Szereg innych wynalazków usiłuje wyzyskać do tego celu siłę przyprawów i odplywów morskich lub też energię słoneczną — lecz — jak do tychczas — bez większych rezultatów. A uczeni ostrzegają nas, iż zapotrzebowanie na energię rok rocznie wzrasta i że pasów węgla i ropy naftowej nie starczy na... tysiąc lat.

Ze jakieś sto lat liczą ludzki z pewnością się podwoi, załadnia się z pewnością dotychczas odległe leżące obszary i dla stworzenia na tych obszarach możliwości egzystencji dla ludzi potrzebne będą olbrzymie masy energii. Na dalekiej północy ziemie trzeba będzie ogrzewać, aby rodzila zboże i inne rośliny.

Energia elektryczna będzie też musiała zastąpić dla człowieka futra wymierających pewnych gatunków zwierząt. Nie będzie to nowością, gdyż już dziś lotnicy, szybalicy na wielkiej wysokości, zamiast futer i grubych materiałów wełnianych używają lekkich okryć, ogrzewanych elektrycznością. Można więc słusznie przewidywać, iż elektryczne ogrzewanie zastąpi z czasem nasze futra i palta. Jest to przewidywanie — tem bardziej prawdopodobne, iż wynalezienie kieszonkowej baterji, dającej energję, potrzebną do ogrzewania ubrania, jest kwestją już bliskiej przyszłości.

Skutkiem tych wszystkich względów ludzkość czyni gorączkowe wysiłki celem odkrycia nowych obfitujących i łatwych do eksploatacji źródeł energii.

Dużo zainteresowania w ostatnich czasach wywołały próby niemieckiej techniki Hermanna Honnefa. Na koszt rządu niemieckiego buduje się pierwszą centralę elektryczną tego pomysłu. Musimy jeszcze do tego, iż Honnef jest budowniczym wiatry podziemi w Koenigs-

swusterhausen, mierzącej 205 metrów wysokości i będącej drugą z rzędu co do wysokości budowlą w Europie.

Pomyślny Honnef nie jest nowy; chce on mianowicie wykorzystać pierwsze źródło, jakie było znane ludziom — siłę wiatru. Lecz plany jego są oparte na zupełnie nowych badaniach i rachunkach.

Z planami wykorzystania energii wiatrów Honnef nosił się oddawna. Przekonał on się, jak potężną siłę ma wiatr i stwierdził jednocześnie, iż w wyższych warstwach powietrza wiatry wieją niemal stale z jednakową siłą.

Po ukończeniu budowy wiatry w Koenigsusterhausen, na podstawie ogromnego materiału statystycznego stwierdził H., iż na obszarze Niemiec siła wiatru w dzielnicach zachodnich jest wystarczająca dla pokrycia całego zapotrzebowania energii elektrycznej, gdy na wschodzie panuje cisza i odwrotnie. W to co dalszych badań ustalił dziedzię okręgów na terenie Rzeszy, w których możnaby zbudować wietrzne centrale elektryczne, mogące zaspakajać całe zapotrzebowanie energii elektrycznej ludności Niemiec.

Wiatraki te mają mieć wysokość 450 metrów. Na stałej wieży, 262 metrów, zmontowana będzie druga wieża ruchoma, wysokości około 200 metrów, na której szczytce przymocowane będą trzy wielkie koła rozpędowe, pedzone wiatrem. W kaźde koło, którego średnica wynosić będzie 160 metrów, wmontowane zostanie kompletne urządzenie generatora, wytwarzającego prąd zmienny.

Rocznie jedna wieża będzie mogła produkować około 130 milionów kilowatogodzin prądu, z czego do sprzedaży będzie można zakonfraktować około 60 milionów kilowatogodzin, przy wydajności tylko jednego koła w 59-ciu procentach. Dawniejsze próby przetworzenia energii wiatru na energię elektryczną wiatru się zawsze o to, że transmisyjne koła do generatora, a więc tryby, para i waly, pożerają prawie całą energję, dostarczoną przez wiatr, tak, że na przetworzenie na prąd elektryczny nie pozostawiało już wiele. W instalacji inżyniera Honnefa generatory wbudowane są w koła i obracają się wraz z niemi. Przez ruchomą konstrukcję górnej części wieży, uzyskuje się do stateczną asekurację nawet w wypadku huraganowych wiatrów, gdyż w razie przekroczenia pewnej granicy szybkości wiatru, opór kół przez pochylenie się wieży będzie zmniejszony.

Centrale te będą wytwarzały energję elektryczną nieustannie a więc będą miły wielkie nadwyżki energii niezwyte, gdyż zapotrzebowanie konsumentów nie jest równomierne. Nadwyżkę oddawać będą rolnictwu do ogrzewania ziem, co pozwoli na zwiększenie plonów.

Wynalazca zapowiada, iż można będzie produkować energję elektryczną w nieograniczonych ilościach — prawie bez żadnych kosztów własnych, a sprzedając po kilka groszy za kilowatogodzinę, osiągnie się takie nadwyżki, że pewną znaczną część energii można będzie oddawać zupełnie bezpłatnie rolnictwu i instytucjom użyteczności publicznej.

Ogólna choroba walut

Zaledwie kilka lat minęło od czasu, w którym szereg państw dokonał stabilizacji swoich walut. Wielkie to dzieło zostało obecnie unicestwione wskutek kryzysu światowego, który — co gorzej — nadwyrężył podstawy walutowe państw, donie dawna nawrośk zdrowych pod względem pieniężnym. Tak gwałtownego i powszechnego kryzysu walutowego świat nigdy jeszcze nie widział. Nawet w pierwszych latach powojennych plagi inflacji nie dotknęła tylu państw, ile obecnie cierpi pod wpływem załamania się kursu walut krajowych.

W poniżej wyliczonych 38 państwach wartość waluty spada dla poniżej paritetu złote; cyfry, widniejące obok nazwy państwa, oznaczają, o ile procent (w porównaniu z dolarem) spada dla waluty krajowa:

Grupa funta angielskiego Anglia 26 procent, Australia 41,5, Danja 26,5, Egipt 26, Finlandja

35,5, Indie 26, Japonja 36, N. Zelandja 33,5, Norwegja 31, Pałestyna 26, Portugalia 25,5, Siam 25, Szwecja 35,5.

Grupa europejska Austria 12,3 procent, Czechosłowacja 0,1, Estonia 3, Grecja 49,5, Hiszpanja 57,5, Irlandja 39,5, Jugosławja 9,7, Turcja 89, Węgry 0,3, Włochy 3.

Grupa amerykańska Argentyna 42,5, Boliwia 26, Brazylja 34,5, Chile 50, Ekwador 28,5, Kanada 12,5, Meksyk 40, Nikaragua 30, Paragwaj 46, Peru 25,5, Urugwaj 59, Wenezuela 25.

Pozostałe państwa — Chiny 25 procent, Afryka Połudn. 1,5.

Z powyższego zestawienia widać, jak konieczna jest akcja międzynarodowa, zmierzająca ku naprawie położenia walutowego.

Czyż bowiem przy tak zdezorganizowanych stosunkach pieniężnych — naprawa gospodarstwa światła jest do pomyślenia?

Światowe zapasy cukru

W październiku b. r. ogólne kontrolowane zapasy cukru w głównych 9 krajach europejskich wynosiły 1.402.700 ton w wartości cukru surowego, gdy rok temu sęgały one 1.709.600 ton, a dwa lata temu — 807.800 ton. Z poszczególnych krajów największe zapasy cukru miały w październiku b. r. Niemcy — 624.600 ton, Anglia — 165.600 ton, Polska — 146.900 ton, Czechosłowacja — 144.300 ton, Fran-

cja — 139.700 ton i Holandia — 113.800 ton. W głównych krajach zamorskich ogólne kontrolowane zapasy cukru wynosiły w październiku b. r. 7.317.700 ton, gdy rok temu — 6.821.900 ton, a dwa lata temu — 5.257.200 ton. Z poszczególnych krajów zamorskich, największe zapasy cukru miały: Jawa — 3.120.000 ton, Kuba — 2.025.000 ton (wraz z zapasami w drodze) oraz Siam — 1.390.000 ton.

W przeciągu 48 godzin

meżatką matką i wdową

Tragiczna przygoda przeżyła we Francji 24 letnia dziewczyna, Zuzanna Bouleau, zamieszkała we wsi Lameraj. Miała ona na raczonego, służącego u jednego z właścicieli folwarku niejakiego Touzeu.

Zuzanna miała jednak przed zareceniem się z Teuzym stosunek miłosny z innym mężczyzną i spodziewała się dziecka. Mimo to Touzeu ożenił się z nią. Wesela było bardzo huczne. Nazajutrz panna młoda powiła zdrowego i silnego chłopaka. Touzeu poczynił odpowiednie kroki i zajął się chorą żoną, ale wieczorem wpadł w melancholję i opuścił żonę nie mówiąc, dokąd się udaje. Nazajutrz znaleziono go utopionego w stawie.

Touzeu pozostawił list, w którym wyraził swoją ostatnią wolę. W ten sposób młoda kobieta została w przeciągu 48 godzin meżatką, matką i wdową.

Z wydawnictw

„Kobieta Współczesna”

Ukazał się Nr. 38 tygodnika „Kobieta Współczesna” bardzo ciekawo pod względem treści i układu graficznego.

Wanda Melcer-Sztekkerowa w artykule wstępnym p. t. „To co się myśli w sędzie” zapoznaje nas z ostatnim etapem sprawy żyrdowskiej. Dalej artykuł o bezrobociu Heleny Boguszewskiej niezwykle głęboko ujęty. Wzruszenie z luksusowych wizerunków amerykańskich opowiada Kazimiera Muszałówna w art. „Za parkanem z metalowych rur”. Następnie „Godzina wspomnień” rozdział z majęcego się ukazać trzeciego tomu powieści „Noce i dnie” Marij Dąbrowskiej i wywiad ze sławną malarzką polską Tamarą Łempicką, ilustrowany reprodukcjami jej pięknych obrazów.

Recenzja z kin i teatrów; rubryka z szerokiego świata, dająca pogląd na aktualne życie artystyczne i światowy ruch feministyczny.

W „Dziale Mój Dom” ciekawy artykuł o pracy społecznej p. t. „Rozmyślenia jesienne”, sprawozdanie z wystawy: „Na usługach Pańi Domu”.

Kino „CORSO”

Dziś największy przebój (zwiękowskie) śpiewny!

Dziś dawno oczekiwana premiera największego przeboju dzwiękowego z J. H. J. Harvey, I. H. Dagover, Henry Garat i Armandem Bernhardem p. t.

KONGRES TAŃCZY

Reżyserja Eryka Charri, który wzbudził zachwyt we wszystkich stolicach świata.

Nadprogram — Dodatki dzwiękowe.

Początek 1-go seansu o g. 5-jej pop. Ostatni seans o g. 10 wiecz.

CENY MIEJSC OD 1 ZŁ.

Uwaga! Powyższy program wyświetlany będzie w sobotę 19 i niedzielę 20 b. m. codziennie po 1 seansie ulgowym o godz. 3 popol.

Ceny miejsc od 49 groszy.

Kasa czynna na ten ulgowy seans od godz. 2 — 4 popol.

KINO „PALACE” TEATR Szpitalna 11

Dziś premiera

Dwa filmy.

I film

„Czyja jest moja żona?”

Przypadkowy trójak dwóch mężów jednej żony. W. roli g. Lotte Lering

II film

EROTIKON

ITA RINA I OLAF FJORU

Na scenie alestrówane TRIO-THEO z 8 letnią akrobatką świata Vjelothą.

Do rewji i filmu przygrywa orkiestra koncertowa pod dyr. Cz. Szpilogła.

Ceny miejsc od 49 gr do 1 zł. 9 gr.

Początek codziennie o godz. 4.30 pop. Soboty, niedzieli i święta o g. 2.30 pp. Ostatni seans o godz. 10.15 wiecz.

Amens! Od poniedziałku 21.XI. 932 r. Premiera filmu „UJCZKA” z pierwszorzędną rewją pod arty styczmem kierownictwem Eugenjusza Nowowiejskiego znanego ze swych występów w Luninie

KINO-„ARJA” TEATR Jezuicka 20

Od czwartka 17 listopada r. b.

Z wspaniałym arcydziełem dzwiękowe Z.

REWJA HOLLYWOODU

Udział biora:

Norma Shearer, Joan Crawford, Buster Keaton, Conrad Nagel, Filip i Flap, oraz arty warszawscy.

TRADER HORN

Według powieści Eitelredy Lewlita. Reżyserja: W. B. Vandyska.

WYKAZ! Nowa aparatura dźwiękowa.

CENY MIEJSC OD 40 — 70 GR.

WARUNKI PRENUMERATY: Prenumerata roczna wynosi 12 zł. w przodku 1 zł. w tyłku. Prenumerata półroczna 6 zł. w przodku 0,50 zł. w tyłku. Prenumerata kwartalna 3 zł. w przodku 0,25 zł. w tyłku. Prenumerata miesięczna 1 zł. w przodku 0,10 zł. w tyłku. Prenumerata tygodniowa 0,25 zł. w przodku 0,025 zł. w tyłku. Prenumerata dziennej 0,05 zł. w przodku 0,005 zł. w tyłku. Prenumerata godzinowa 0,01 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata minutowa 0,001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata sekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,00001 zł. w tyłku. Prenumerata milisekundowa 0,00001 zł. w przodku 0,000001 zł. w tyłku. Prenumerata mikrosekundowa 0,000001 zł. w przodku 0,0000001 zł. w tyłku. Prenumerata nanosekundowa 0,0000001 zł. w przodku 0,00000001 zł. w tyłku. Prenumerata pikosekundowa 0,00000001 zł. w przodku 0,000000001 zł. w tyłku. Prenumerata femtosekundowa 0,000000001 zł. w przodku 0,0000000001 zł. w tyłku. Prenumerata attosekundowa 0,0000000001 zł. w przodku 0,00000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,00000000001 zł. w przodku 0,000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000001 zł. w przodku 0,0000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0000000000001 zł. w przodku 0,00000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,00000000000001 zł. w przodku 0,000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000000001 zł. w przodku 0,0000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0000000000000001 zł. w przodku 0,00000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,00000000000000001 zł. w przodku 0,000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000000000001 zł. w przodku 0,0000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0000000000000000001 zł. w przodku 0,00000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,00000000000000000001 zł. w przodku 0,000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000000000000001 zł. w przodku 0,0000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0000000000000000000001 zł. w przodku 0,00000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,00000000000000000000001 zł. w przodku 0,000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000000000000000001 zł. w przodku 0,0000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0000000000000000000000001 zł. w przodku 0,00000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,00000000000000000000000001 zł. w przodku 0,000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,0000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,00000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,00000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,0000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,00000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,00000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,000000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,0000000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0000000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,00000000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,00000000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,000000000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,0000000000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0000000000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,00000000000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,00000000000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,000000000000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,000000000000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0000000000000000000000000000000000000001 zł. w przodku 0,0000000000000000000000000000000000000001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,001 zł. w przodku 0,0001 zł. w tyłku. Prenumerata szeptosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata zeptosekundowa 0,0001 zł. w przodku 0,001 zł. w tyłku. Prenumerata jektosekundowa 0,000000000000000